

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **A. E. (E.)**

w przedmiocie wyroku łącznego,

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej

w dniu 13 stycznia 2026 r.

wniosku obrońcy skazanego

o wyłączenie sędziego Pawła Kołodziejskiego od udziału w sprawie III KK 98/25,

na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. oraz art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k.

w zw. z art. 6 ust. 1 Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności,

postanowił:

**stwierdzić, że sędzia Paweł Kołodziejski podlega wyłączeniu
od udziału w sprawie Sądu Najwyższego o sygn. III KK 98/25 z
mocy prawa.**

UZASADNIENIE

W dniu 14 lutego 2025 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja obrońcy skazanego A. E. od wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 27 sierpnia 2024 r., sygn. akt II AKa 150/24, zmieniającego wyrok łączny Sądu Okręgowego w Kielcach z dnia 15 lutego 2024 r., sygn. akt III K 141/23, która zarejestrowana została pod sygn. III KK 98/25.

Jednym z podniesionych w kasacji zarzutów było uchybienie z art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. polegające – zdaniem obrońcy – na udziale w składzie orzekającym Sądu odwoławczego osoby nieuprawnionej do orzekania w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. tj. sędzi X.Y., powołanej na urząd sędziego sądu apelacyjnego w Sądzie Apelacyjnym w Krakowie na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w składzie określonym ustawą z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3 – powoływanej dalej w tekście uzasadnienia jako ustawa o KRS z 2017 r.).

Po wyłączeniu – na wnioski obrońcy – od udziału w tej sprawie: sędziego Igora Zgolińskiego (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 kwietnia 2025 r., KRI 926) oraz sędziów Zbigniewa Kapińskiego, Antoniego Bojańczyka i Anny Dziergawki (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2026 r., KRI 1294), po wcześniejszym wyłączeniu sędziego Pawła Kołodziejskiego od rozpoznania wniosku o wyłączenie wskazanych wyżej sędziów (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2026 r., KRI 1403), zarządzeniem z dnia 22 stycznia 2026 r. wyznaczono kolejnego referenta w osobie sędziego Pawła Kołodziejskiego.

Pismem z dnia 9 lutego 2026 r. (data wpływu do SN) obrońca skazanego A. E. złożył wniosek o wyłączenie od udziału w sprawie III KK 98/25 również sędziego Pawła Kołodziejskiego. Jako podstawę swojego wniosku jego autor wskazał zarówno przepis art. 40 § 1 k.p.k. w zw. z art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k., jak i przepisy art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. W jego ocenie okoliczność powołania sędziego Pawła Kołodziejskiego na urząd sędziego Sądu Najwyższego w wyniku rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej ustawą o KRS z 2017 r. prowadzi po stronie tego sędziego do niewzruszalnego domniemania braku instytucjonalnych gwarancji niezawisłości i bezstronności, powodując brak uprawnień do orzekania w każdej sprawie rozpoznawanej z jego udziałem, pomimo formalnego posiadania sędziowskiego *votum*. Na wypadek nieuwzględnienia tak sformułowanego wniosku, alternatywnie wniósł o wyłączenie sędziego Pawła Kołodziejskiego na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k., z powodu istnienia okoliczności mogących wywołać uzasadnione wątpliwości co do jego

bezstronności, wynikające ze wskazanej wyżej procedury powołania go na stanowisko sędziowskie (z udziałem niekonstytucyjnej Krajowej Rady Sądownictwa)

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Złożony przez obrońcę wniosek o wyłączenie od udziału w sprawie III KK 98/25 sędziego Pawła Kołodziejskiego okazał się o tyle skuteczny, że spowodować musiał wyłączenie tego sędziego z mocy prawa (podkreślenie SN) od rozpoznania kasacji adw. P.K. wniesionej na rzecz skazanego A. E. od powołanego na wstępie prawomocnego wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie.

Wprawdzie autor wniosku upatruje jego podstawę w przepisie art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. uznając, że sędzia Paweł Kołodziejski, z uwagi na tryb powołania na urząd sędziego Sądu Najwyższego, jest osobą nieuprawnioną do orzekania w każdej rozpoznawanej z jego udziałem sprawie, jednakże Sąd Najwyższy w również tej sprawie jest związany [art. 87 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (t.j.: Dz. U. z 2024 r., poz. 622 – dalej w tekście u.SN)] treścią uchwały składu połączonych Izb Sądu Najwyższego: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110-1/20 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7), mającej moc zasady prawnej, od której dotychczas – w trybie art. 88 § 2 u.SN – nie odstąpiono, a która w pkt. 1 okoliczność udziału w składzie orzekającym Sądu Najwyższego osoby powołanej na urząd sędziego tego Sądu na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie przepisów ustawy o KRS z 2017 r. interpretuje jako nienależytą obsadę sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.

Nie można natomiast odmówić racji obrońcy, że wyłączenie sędziego Pawła Kołodziejskiego od udziału w niniejszej sprawie, powinno nastąpić z mocy samego prawa w oparciu o przepis art. 40 § 1 k.p.k.

Zgodnie z treścią art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. sędzia jest z mocy prawa wyłączony od udziału w sprawie, jeżeli sprawa dotyczy tego sędziego bezpośrednio.

Ratio legis art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. jest czytelne i – w myśl zasady *nemo iudex indoneus in propria causa* – sprowadza się do odsunięcia od sprawy sędziego, w sytuacji, gdy jej rozstrzygnięcie wpływa na sferę jego praw i obowiązków. Nie chodzi przy tym jedynie o te ewidentne przypadki, gdy sędzia jest stroną procesową, która *ex definitione* ma interes prawny w korzystnym dla siebie rozstrzygnięciu, ale

o każdy przypadek, gdy sprawa dotyczy sędziego bezpośrednio (zob. J. Kosonoga (w:) R. A. Stefański S. Zabłocki (red.), Kodeks postępowania karnego. Komentarz do art. 1 – 166, Warszawa 2017, tom I, s. 550). Trudno o bardziej jednoznaczny przykład tego rodzaju sytuacji niż ten, w którym sędzia Sądu Najwyższego powołany w niekonstytucyjnym trybie, ma rozstrzygać sprawę kasacyjną, w której jednym z zarzutów jest udział w składzie orzekającym Sądu odwoławczego osoby powołanej również z udziałem Krajowej Rady Sądownictwa nie będącej organem tożsamym z tym, który przewidziany jest w art. 187 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej (zob. pkt 1 uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22, OSNK 2022, z. 6, poz. 22).

Argumentację powyższą wspierają pisemne motywy wydanego już w tej sprawie i powołanego w tym uzasadnieniu postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2026 r., KRI 1403, którym wyłączono – na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. – sędziego Pawła Kołodziejskiego od rozpoznania wniosku o wyłączenie od udziału w sprawie III KK 98/25 sędziów Zbigniewa Kapińskiego, Antoniego Bojańczyka i Anny Dziergawki

Niniejsza sprawa jest zresztą kolejnym potwierdzeniem destrukcyjnych dla działalności Sądu Najwyższego oraz dla wymiaru sprawiedliwości Rzeczypospolitej Polskiej czynności podejmowanych przez sędziów powołanych do tego Sądu po dniu 17 stycznia 2018 r., którzy nie respektując orzecznictwa organów międzynarodowych [Europejskiego Trybunału Praw Człowieka (ETPCz) i Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE)] oraz Sądu Najwyższego (zob. powołane wyżej uchwały z dnia 23 stycznia 2020 r. oraz z dnia 2 czerwca 2022 r.), uniemożliwiają stronom rozpoznanie ich sprawy przez sąd niezależny i niezawisły, pozbawiając je tym samym prawa do sądu gwarantowanego przepisami Konstytucji RP (art. 45 ust. 1) oraz normami traktatowymi [art. 47 Karty Praw Podstawowych Unii Europejskiej i art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności].

W tym układzie dziwi, chociaż zasadniczo dziwić nie powinna, postawa sędziego Pawła Kołodziejskiego, który pomimo wskazanych wyżej uwarunkowań procesowych (konieczność rozpatrywania zarzutu opartego o przepis art. 439 § 1 pkt 1 k.p.k. związanego z braniem udziału w wydaniu przez Sąd Apelacyjny w

Krakowie zaskarżonego kasacją orzeczenia osoby powołanej w niekonstytucyjnej procedurze tożsamej z procedurą, w której sam został powołany oraz jego wcześniejsze wyłączenie w tej sprawie od rozpoznania kwestii incydentalnej) nie zdecydował się na złożenie na piśmie oświadczenia, o którym mowa w art. 42 § 2 k.p.k., co bez wątplenia przyspieszyłoby stworzenie składu orzekającego Sądu Najwyższego spełniającego wymogi konstytucyjne i konwencyjne.

Kierując się powołanymi wyżej względami orzeczono jak w części dyspozytywnej.

[J.J.]

[a.ł.]